

INGINERUL NICOLAE P. LEONĂCHESCU

Conf. dr. ing. Alin M. OLĂRESCU

¹ Universitatea „Transilvania“ din Braşov, Braşov, România

REZUMAT. În acest studiu sunt prezentate câteva aspecte ale vieţii şi operei distinsului om de cultură, creator, cercetător şi istoric al ştiinţei şi tehnicii româneşti: prof. univ. emerit dr. ing. Nicolae P. Leonăchescu DHC al Universităţii din Craiova. Cercetător asiduu al arhivelor româneşti şi străine, Nicolae P. Leonăchescu, a fost omul care a ştiut ca nimeni altul să-şi organizeze memoria, în acest sens stă drept mărturie şi ultima sa carte „*Sumare dintr-o viaţă*“ – o carte atipică devenită *model de organizare a memoriei*.

Cuvinte cheie: Nicolae P. Leonăchescu, istoria ştiinţei şi tehnicii, organizarea memoriei .

ABSTRACT. In this study are presented several aspects of life and scientific and cultural activity of the distinguished researcher and historian of Romanian science and technology: prof. univ. dr. eng. Nicolae P. Leonăchescu Doctor Honoris Causa of Craiova University. A regular researcher of the Romanian and foreign archives, Nicolae P. Leonăchescu, was the man who knew that no one else could organize his memory. In this sense he stands as a testimony his last book "Summary of a life" - an atypical book become *model of memory organization*.

Keywords: Nicolae P. Leonăchescu, history of science and technology, memory organization.

1. INTRODUCERE

Nicolae P. Leonăchescu s-a născut la 9 iulie 1934 în satul Stroeşti – Argeş, dintr-o străveche familie românească ale cărei rădăcini se structurează astfel: **Tatăl:** Petre L. Leonăchescu (2 decembrie 1891, Stroeşti – 5 ianuarie 1973, Stroeşti), dirigintele oficiului P. T. T. Stroeşti – Argeş; **Mama:** Maria Gh. Ciolcă (22 iunie 1909, Vâlsăneşti – 16 august 2009, Stroeşti), casnică. **Bunici paterni:** Leon N. Mihalcea - Năndraşu (15 februarie 1845, Bălileşti – 19 februarie 1913, Stroeşti), agricultor, nepotul lui Nicolae M. Năndraşu (1783 – 12 octombrie 1846, Stroeşti), boier de neam. Badea I. Ionescu – Apostescu (25 mai 1851, Stroeşti – 26 septembrie 1927, Stroeşti), casnică. **Bunicii materni:** Gheorghe I. Ciolcă (1879, Vâlsăneşti – 1959, Vâlsăneşti), moşnean, agricultor; Elisabeta N. Sandu (28 aprilie 1884, Vâlsăneşti – 1953, ?), casnică. **Fraţi:** Aurelia (20 aprilie 1929, Stroeşti – 29 ianuarie 2017, Curtea de Argeş), Eugenia (24 august 1937, Stroeşti – 26 august 2011, Stroeşti) şi Ion (29 august 1941, Stroeşti -). **Legăturile de rudenie:** sunt vaste şi pe arii mari pentru că familiile de geneză au avut mulţi copii care s-au răspândit în toată ţara dar şi dincolo de hotarele ei actuale. În satul Stroeşti are rude apropiate în familiile: Ciolcă, Sandu, Ionescu, Olărescu, Galatioiu, Leonache – Leonăchescu, Toteanu, Trufăşilă, Petrescu, Gurilă, Botan ş.a.

Elena Al. Ionescu – Păunescu (1906 – 1994) şi pe Maria – Tincuţa I. Retevoescu – Pintilescu (1924 – 2010), remarcându-se ca un elev conştiincios şi atent la evenimentele sociale ce frământau viaţa satului în acei ani cumpliţi ai războiului: *concentrări masive şi decedaţi pe front; contribuţie materială a locuitorilor; primirea refugiaţilor din Moldova de Nord, Basarabia, Bucovina şi din Piteşti; construcţia localului pentru: sediul plăşii, Cămin Cultural, Biblioteca satului, camera oficială etc. de către un grup de rudari care au scăpat în acest fel de o eventuală deportare în Transnistria [13]!*

Fig. 4.1. Prof. univ. dr. ing. Nicolae P. Leonăchescu DHC (n. 9 iulie 1934, Stroeşti – Argeş – d. 4 august 2019, Bucureşti)

2. ANII DE ŞCOALĂ

A fost elevul Şcolii Primare din Stroeşti – Argeş, în perioada 1941 – 1945, având ca învăţătoare pe

În perioada 1945 – 1952 a fost elev la Liceul Ion C. Brătianu din Piteşti iar „*lumea liceului meu din*

perioada 1945 – 1952 a fost zguduită de mari schimbări cu efecte majore asupra corpului profesoral, elevilor și familiilor acestora.... În vara anului 1948 s-a aplicat „reforma învățământului” printr-un examen de selecție la care au participat absolvenți ai vechilor clase a IV-a ale Ciclului inferior de liceu și noile clase a III-a de Gimnaziu unic; absolvenți din Pitești și de la alte școli din provincie – circa 600 concurenți – au candidat pentru un loc în clasa a VIII –a, de 50 de elevi, după noile standarde școlare. Am intrat în rândul „fericiților câștigători” pe locul patru cu media 9,55. În anii 1948 – 1952, am promovat cele patru clase ale ciclului superior de liceu cu următoarele rezultate: clasa a VIII-a A: media 8,07 (în zilele de 27 aprilie – 19 mai 1949, am fost internat la Spitalul din Curtea de Argeș, Secția Contagioși, ca bolnav de scarlatină; „convalescența” am început-o chiar la 20 mai 1949 prin prezența la lecții și „dând” tezele de rigoare!); clasa a IX-a A: media 8,72; clasa a X-a A: media 9,00 și clasa a XI-a A: media 9,92 – cu Diplomă de Merit (am avut o medie 9,00 la Biologie!). Internatul liceului fusese bombardat de americani în ziua de 6 mai 1944 și timp de cinci ani am găsit sprijin la trei gazde din Pitești: Maria Gh. Nițu (strada Ștefan cel Mare Nr. 28) primii doi ani de gimnaziu: 1945 – 1947; familia Constantinescu – Florescu (str. Oescu, azi Florăriei, Nr. 14), 1947 – 1948; doamna Vasilescu (str. Justiției Nr. 4) în 1948 – 1950. În toamna anului 1950, s-au deschis internatul liceului și cantina aferentă; timp de doi ani școlari, 1950 – 1952 (clasele a X – a și a XI –a) am fost acceptat în spațiul respectiv, nou construit și bine amenajat. Regimul gazdelor era cumplit și nu poate fi uitat pentru că, România postbelică a fost marcată dureros de agresiuni de tip holotropic: seceta; foamete; lipsuri de tot felul; distrugerea elitelor; prigoana politică; jaful trupelor rusești de ocupație; inflație; confiscarea abuzivă a bunurilor mobiliare și imobiliare; cotele obligatorii; exmatricularea elevilor cu „origini sociale nesănătoase”; denunțuri și arestări trucate; cenzura generalizată; „sovietizarea” învățământului; pervertirea tineretului la modele ideologice totalitariste; regimul dictaturii proletarietului; stabilizări monetare; exacerbarea cultului personalităților de sorginte socialistă sau comunistă (Lenin, Stalin, Marx, Engels); promovarea internaționalismului cât mai proletar; raționalizarea și regimul cotelor obligatorii ș. a. m. d. Comunismul primitiv de tip asiatic a fost sursa unor abuzuri de neimaginat.“ [13].

Elev atent consemnează într-un jurnal personal toate aceste schimbări sociale, împreună cu opinii și impresii personale care devin sursă bibliografică pentru viitoarele studii și cercetări. Desigur că au existat și bucurii în viața liceanului Nicolae P.

Leonăchescu: „Bucurii? Profesorii cu experiență didactică valoroasă ne ofereau și clipe de destindere. Nu pot uita excursia la Constanța și în împrejurimi efectuată în zilele de 7 – 10 iunie 1947, cu trenul personal, de un grup numeros de elevi printre care m-am numărat și eu! Galeria marilor profesori din liceul anilor mei de elev este plină cu chipurile unor celebre personalități care au rezistat judecăților necruțătoare ale timpului. Sunt bucuros a-i menționa, aici, pe cei care mi-au iertat greșelile și m-au ajutat pe drumul aspru al evoluției cultural – științifice și anume: Dumitru P. Mihalășcu și Emil Gh. Morțun (Matematică); Marin Manu Bădescu, George Aman și Drăghici – Virgil C. Mărgineanu (Limba română); Felicia Nucă (Limba franceză); Constantin D. Albu și Tache Sâmbotin (Muzică); Haralambie Ciocan (Chimie); Gheorghe M. Toma (Geografie); Iulian P. Matei (Istorie) ș. a. În rest: lecții, extemporale, teze, ședințe de învățământ ideologic, muncă voluntară, mitinguri, concursuri literare, unificarea organizațiilor de tineret, lectura în grup a articolelor de fond din presa politică a vremii ș. a. m. d. Propaganda comunistă era feroce și elevului nu i se ierta nici o greșală. „Experimentul Pitești” din celebra închisoare avea efecte și în cadrul liceului din Pitești. Unii dascăli tinerei experimentau pe tinerele vlăstare din băncile aflate în fața lor metode de „educație comunistă” cu aforismul: „Cine rezistă bine! Cine nu rezistă, să plece în altă parte!” În general, din rândul activiștilor tineri recrutați la nivel județean în celulele P. C. R. ori în organizațiile de tineret au apărut și asemenea cadre didactice; unii nici nu aveau calificarea impusă de lege! Pe timpul „foametei”, unele cadre didactice din liceu solicitau alimente de la elevi; cine nu se „conforma” cererilor primeau o notă „rea” la materia respectivă. Chiar elevii foarte buni erau șantajați în acest fel! Pot să dau și exemple din clasa mea, a III-a D! Părinții copiilor tratau aceste fenomene cu înțelepciune, aplicând metoda „pașilor mărunți” și a intervenției discrete prin cunoștințe sus-puse.” [13].

În anul 1952 intră, ca student, la Facultatea de Instalații și Utilaj a Institutului de Construcții din București, secția Instalații. Decizia o ia în urma unei discuții, avute în vara anului 1951, cu „Ghică C. Leonache, un vecin, rudă cu noi; era un foarte bun maistru instalator și lucra în București. Așa m-am decis: „Voi urma specialitatea Instalații” la facultatea de profil.“ [13] iar admiterea s-a făcut fără examen dar nu fără griji și emoții: „Mă pregătisem intens pentru acest examen și la prima probă scrisă am intrat în Sala C1 ca să o susțin. După ce s-a enunțat subiectul la „Algebră și Trigonometrie” iar candidații l-au scris, a intrat în sală secretarul facultății și strigă numele unor candidați printre care și al meu, precizând: „Cei strigați să iasă din

sală!“ Două fete Cosmovici Gh. L. Mona – Marina și Economu A. Anișoara nu veniseră la proba scrisă. Eu am încremenit, frământat de întrebări: „Te pomenești că cineva m-a reclamat că n-am originea socială sănătoasă!“ Tata era înregistrat ca „țăran mijlocăș“ dar fusese și dirigintele Oficiului PTT Stroești! Candidații proveniți din clase/categorii sociale taxate drept „nesănătoase“ (chiaburi, preoți, învățători, „exploatatori”, comercianți, industriași, politicieni etc.) nu aveau dreptul să intre la facultate! Secretarul Mihai Bruștuc – am aflat, ulterior, numele – a explicat: „Dumneavoastră ați fost admiși în facultate pe baza Diplomei de Merit, fără examen. Puteți pleca și vă așteptăm la deschiderea anului universitar!“ Acest anunț se baza pe un ordin ministerial pe care îl primiseră în aceeași zi! Pluteam de bucurie! Cineva mi-a șoptit: „Vezi că s-a afișat la avizierul facultății acest anunț și lista respectivă”. Era primul an când se aplica o asemenea metodă la admitere dar n-a fost aplicată decât 2 – 3 ani și vă imaginați de ce n-au permanentizat-o. M-am dus la avizier, nici o listă! Am intrat în Secretariat și M. Bruștuc mi-a confirmat decizia ministerială în mod ferm. Cosmovici Mona și Economu Anișoara văzuseră lista și au decis: „Hai la ușă să vedem cine e asta, Leonăchescu!“ Și m-au văzut! Un fiu de țărani români, sărăcăcios îmbrăcat, speriat și de umbra lui; ele erau absolvente ale Liceului „Dimitrie Cantemir“ din București! Șocul provocat celor dragi din Stroești, unde am ajuns în aceeași zi, l-am povestit colegului de liceu Constantin Fulgeanu mai târziu iar el a publicat informațiile într-o broșură cu titlul: „Oameni de seamă ai Argeșului: NICOLAE LEONĂCHESCU”, apărută în anul 1992 la Pitești. Ceea ce a urmat se cunoaște: o permanentă luptă cu tine însuși pentru a realiza autodepășirea impusă de statutul final de INGINER!“ [13].

Viața de student al lui Nicolae P. Leonăchescu, din perioada 1952 – 1957, a fost una plină de evenimente și este descrisă în următorii parametri: anul bobocilor; lumini și umbre; universitari de toate nuanțele; statistica și oamenii; cantine și cămine; capcanele marelui oraș; echipa de gimnastică; un an infernal; o repartiție guvernamentală [13].

3. ACTIVITATEA PROFESIONALĂ

După o scurtă perioadă (12 iulie 1957 – 9 decembrie 1957) de stagiatură ca inginer energetician la IRECER Pitești, a revenit la Catedra de Termotehnică a Institutului de Construcții București, parcurgând toate treptele ierarhiei universitare: șef de laborator (1957 – 1960); asistent (1960 – 1962); șef de lucrări (1962 – 1968); conferențiar (1968 – 1977) și profesor (9 septembrie 1977 – 15 septembrie 2001, data ultimului examen cu studenții).

În ziua de 25 aprilie 1968 a susținut public teza de doctorat: „Contribuții la studiul propagării căldurii prin sol“ - sub conducerea prof. ing. Lazăr Stoicescu, șeful Catedrei de Termotehnică de la Facultatea de Mecanică a Institutului Politehnic București – și a obținut titlul de Doctor inginer în Termotehnică [12]. Avatarurile parcursului doctoral și ale susținerii tezei sunt povestite patruzeci și șase de ani mai târziu, în cartea noastră „La Masa de Pământ. Întâlniri cu Nicolae P. Leonăchescu – 80“ [13].

Devine conducător de doctorat în anul 1990 iar în perioada 1977 – 1981 a fost prodecanul Facultății de Utilaj Tehnologic al Institutului de Construcții București.

În paralel cu activitatea didactică, a desfășurat o susținută activitate tehnică, jalonată astfel:

- Inginer energetician la IRECER Pitești în perioada 12 iulie 1957 – 9 decembrie 1957, cu atribuții în domeniul electrificării satelor din fosta Regiune Argeș, contribuind la bunul mers al unor sisteme energetice și la electrificarea unor localități ca: Pesceana – Vâlcea, Sămara, Spineni, Costești – Vâlcea, Căzănești – Vâlcea, Drăganești – Olt, Rucăr – Muscel etc.

- Inginer proiectant – șef, cu jumătate de normă la I. P. T. A. N. A și după divizare, la I. P. T. T. C. (10 octombrie 1964 – 9 decembrie 1967). În această calitate a proiectat instalații termice la: Stația de releu de pe Coștila – Bucegi și la cea de pe Rânca – Parâng; racord de termoficare Onești; Stația de unde lungi Bod – Brașov; Centrul Radio Combinat; Oficiul PTTR din Neptun și cel din Olănești – Vâlcea; Centrala telefonică automată Drumul Taberei, București; Oficiul Special de Expediere a Presei Casa Scânteii <azi Casa Presei Libere>, București; Fabrica de prefabricate din beton armat din Aiud; Stațiile de Transport Auto din Comănești și Petroșani; Aerogara de mărfuri de la Aeroportul Internațional Otopeni; Întreprinderile de Reparații Auto din Iași, Sibiu și Tecuci etc. [19].

- Consilier și proiectant de specialitate la Întreprinderea METROUL București – la proiectarea instalațiilor de microclimă ale metroului bucureștean s-a aplicat „metoda Leonăchescu“ pentru determinarea sarcinii termice.

- Consilier de specialitate la Institutul Român de Standardizare, INCERC București, SC TEHNOSISTEM SA. Conform HCM nr. 26 a făcut parte, ca vicepreședinte, din comisia de recepție a Spitalului Județean din Pitești.

- În calitate de **expert tehnic** la Arbitrajul de Stat, Consiliul Național al Inginerilor și Tehnicienilor (C. N. I. T.) și Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie (C. N. Ș. T) a expertizat evenimente speciale ca: dezastrul de la Puțul Central Hârnici al Minei de aur de la Gura Barza, județul

Hunedoara (3 ianuarie 1973); coroziunea rapidă a instalațiilor termice ale complexului de sere de la Pipera (1975); incendiul de la Fabrica de Casete Radio și Televiziune, București (23 aprilie 1975); conflictul dintre Primăria Municipiului și Combinatul de Lianți din Câmpulung – Muscel, în domeniul alimentării cu apă (1978); explozia unei conducte de gaz din Reșița, de pe o stradă pavată cu zgură de furnal neutralizată deficitar (6 decembrie 1974); explozia unui rezervor de acid clorhidric de la Fabrica de Antibiotice din Iași (23 aprilie 1973).

• Ca cercetător științific și expert tehnic a onorat prevederile a douăzeci și două de contracte de cercetare încheiate cu: INCERC, IIMI, IPC și TAGLSIT (pentru CNE Cernavodă); ISPCAIA și ICPILA (pentru silozuri de ciment în Pakistan); Întreprinderea METROUL, IPTANA, ICPTSC, ICPAIUC, INCREST, CNȘT, IPCT din București; Întreprinderea de Materiale de Construcții din Oradea, IPJ Prahova din Ploiești etc.

Domeniile sale de cercetare au cuprins următoarele arii: termotehnica și energetica construcțiilor; sisteme și instalații termice; termodinamica tehnică; istoria tehnicii și științei românești; istoria comunei Stroești-Argeș; istoria Școlii Tehnice Superioare Românești; folclor, studii de caz ș.a. [2].

Cercetătorii din domeniul termotehnicii, referindu-se la modele fizice de introducere a entalpiei - generalizarea relațiilor lui L. Onsager privind: forțele și fluxurile termodinamice și a sursei de entropie; introducerea timpului ca parametru în studiul proceselor ireversibile/nestaționare; definirea puterii drept o „viteză de interacțiune energetică”; procese de transfer de căldură prin medii cu granițe mobile (îngheț/dezghet); analiza și corectarea *constantei lui Neumann*; utilizarea funcțiilor cilindrice în studiul proceselor de frânare (lineare/nelineare; continue/intermitente); extinderea calcului cu diferențe finite la spațiul tridimensional și condiții de unicitate; introducerea conceptului de *perturbări termice locale* -, au semnalat contribuția autorului Leonăchescu sub diferite forme: „Metoda Leonăchescu“ (1981; A. Petrescu, Gh. Duță și P. Vasilescu; pag. 68 – 73); „Punct Leonăchescu“ (1981; C. Bandrabur); „Leonăchescu point“ și „Leonăchescu approach“ (1983; Adr. Bejan, Londra); „Puncte Leonăchescu“ (1998; Al. Măruță). În 1994, Adrian Bejan Duke University, SUA și K. Rupp, SUA, revin cu „Leonăchescu method“ și „Leonăchescu point“ iar prof. Stoian Petrescu a constatat că există: „Modelul lui Leonăchescu“ și „Modelul Schmidt - Leonăchescu“ (1983); „Modelul Schmidt - Vlădea - Leonăchescu“ și „Modelul Schmidt - Leonăchescu“ (1988) etc.[1, 17, 18, 13]. A obținut două brevete de invenție și unul pentru o inovație și este autorul a trei standarde originale în domeniul Termotehnicii construcțiilor: STAS 7109 – 73 (reeditat în 1986), STAS 6472/7 – 74 (reeditat în

1985) și STAS 6472/9 – 76 <actualmente aflate în vigoare și în uz, în variante reeditate>.

A publicat un număr impresionant de lucrări, lista sa de publicații cuprinzând 668 de titluri dintre care 46 de cărți [16]. Menționăm cărțile: *Termotehnică*, Ed. Didactică și Pedagogică, ediția I, 1974; ediția a II-a, 1981; *Probleme de termotehnică*, Ed. Didactică și Pedagogică, 1977; *Transferul căldurii între construcții și sol*, Ed. Tehnică, vol. I, 1981; vol. II, 1989 (Intensificarea proceselor de transfer de căldură prin sol se constată la multe construcții în exploatare. Autorul a introdus conceptul *perturbări termice locale*, cu aplicație la canale de termoficare, amplasate în teren denivelat sau pe marginea unor ape curgătoare sau staționare etc); *Lexicon de construcții și arhitectură (Fizica construcțiilor)*, Ed. Tehnică, vol. I (A-C), 1985; vol. II (D-M), 1986; vol. III (N-Z), 1988; *Câmpul termic universal*, Ed. Tehnică, 1992, ed. II-a, 2011; *Bătălia pentru Sistemul Metric*, Ed. Ion Creangă, Ed. I, 1986; Ed. a II-a, AGIR, 2013; *Stroești-Argeș. Documente și mărturii*, Ed. Litera, vol. I, 1971, Ed. Scrisul Românesc, Craiova, vol. II, 1981, Casa de Editură și Librărie Nicolae Bălcescu, București, vol. III, 2000; *Premise istorice ale tehnicii moderne românești*, Ed. Tehnică, vol. I, 1994, vol. II, 1996, Ed. AGIR, ed. II-a, 2007; *Destine și proiecții*, DRIM EDIT, Târgu Jiu, 2003; *Lacrimile Basarabiei*, DRIM EDIT, Târgu Jiu, 2004; *Inginerul Carol S. Caracioni-Crăciun*, Ed. AGIR, 2009; *Studenți români în Franța*, Ed. AGIR, 2011; *Orizonturile cunoașterii*, Ed. AGIR, 2015 – carte ce dezvăluie aria preocupărilor și eforturilor holotropice ale autorului [15]; *Sumare dintr-o viață*, Ed. AGIR, 2019.

A publicat atât sub numele sau complet – Nicolae P. Leonăchescu - cât și sub următoarele pseudonime: Nicolae Năndrașu, Nicolae Leonăchescu – Năndrașu, N. Leonăchescu – Năndrașu, Leonăchescu Nicolae, N. L., N. P. L., N/L (abreviere bazată pe citirea semnăturii ca „N pe L“ adică N. P. L. respectiv Nicolae P. Leonăchescu). iar o parte însemnată a operei sale a fost publicată în cadrul editurii AGIR.

Nicolae P. Leonăchescu a fost: fondator și președinte al Societății Române a Termotehnicienilor în perioada 5 martie 1990 – 29 mai 1998; redactor-șef al revistei *Termotehnica* în perioada 1993 – 1998; fondator al Societății Cultural-Științifice *Stroești – Argeș*, președinte executiv în perioada 30 iulie 1972 – 26 iulie 1992, și președinte de onoare al societății în perioada 26 iulie 1992 – 4 august 2019 (data decesului), activitatea dumnealui fiind continuată de: prof. univ. dr. ing. Emilian N. Baciuc – președinte activ 26 iulie 1992 – 24 iulie 2004 și președinte de onoare 24 iulie 2004 – 8 ianuarie 2018 (data decesului) și de către conf. univ. dr. ing. Alin M. Olărescu, 24 iulie 2004 - prezent; membru fondator și vicepreședinte, din anul 1990, al Societății Cultural-

Științifice *Getica*; membru fondator și vicepreședinte al Fundației Cultural-Științifice *Mihai Viteazul-Călugăreni* din anul 1993; director al publicațiilor *Posada* și *Stroeștenii* (1996 – 2004); vicepreședinte al Comisiei de inventică a Academiei Române (20 noiembrie 1988 – 31 mai 1991); membru, din 16 mai 1973, al Comitetului Român pentru Istoria și Filozofia Științei și Tehnicii al Academiei Române (CRIFST) și participant activ la sesiunile și acțiunile acestei structuri, fiind redactor responsabil al lucrării **Ingineri Români. Dicționar Enciclopedic** - volumele I (2016 – ediția definitivă), II (2018) și III (2019), autor al prefeței primului volum (sub pseudonimul Nicolae Năndrașu), în care creează cadrul general și liniile directoare ale redactării unei astfel de lucrări (p. 23 – 25) [2, 3, 4].

Pentru activitatea sa, Universitatea din Craiova i-a acordat, la 12 martie 2004 titlul științific de *Doctor Honoris Causa* în anul 2004, iar Universitatea Tehnică de Construcții i-a conferit, la 17 decembrie 2012, titlul de *Profesor Universitar Emerit*.

A susținut o amplă activitatea parlamentară ca: Deputat de Argeș (7 mai 1996 – 13 decembrie 2004) din partea Partidului România Mare; secretar al biroului Permanent al Camerei Deputaților (1 septembrie 2001 – 13 decembrie 2004). Activitatea lui politică și parlamentară se reflectă în scrierile sale și a fost apreciată de contemporani. S-a remarcat prin acțiunile de stabilire și întărire a relațiilor cu românii din afara granițelor, fiind un promotor al Unirii Basarabiei cu Țara Mamă. Pentru această susținută activitate a fost recompensat, la 10 decembrie 2004, cu Ordinul Național „Serviciul Credincios” în grad de Cavaler.

S-a căsătorit la 1 august 1959 cu Nicolina P. Săraru (14 august 1935, Pesceana, jud. Vâlcea – 2 iulie 2006, București), absolventă a Facultății de Biologie a Universității din București, educatoare. Are doi copii: Daniela (n. 22 august 1963 -), inginer nuclearist CNE Cernavodă, căsătorită cu Petru N. David (n. 20 mai 1961 -); Ovidiu (n. 14 mai 1968 -), inginer mecanic, căsătorit cu Dana – Mihaela Popescu (n. 13 noiembrie 1968 -), inginer. Nepoți: Alexandra P. David (n. 5 decembrie 1989 -); Octavian – Mihai P. David (n. 11 decembrie 1992 -) și Andrei – Justin O. Leonăchescu (n. 25 martie 2000).

A decedat la 4 august 2019, în locuința sa din București iar funeraliile, desfășurate cu onoruri militare, au avut loc în data de 7 august 2019 în satul său natal, Stroești – Argeș.

4. SUMARE DINTR-O VIAȚĂ: O CARTE ATIPICĂ

Cercetător asiduu al arhivelor românești și străine, Nicolae P. Leonăchescu, a fost omul care a

știut ca nimeni altul să-și organizeze memoria. Astfel a instituit, prin donații, fonduri de documente în diverse biblioteci și arhive: Liceul I. C. Brătianu Pitești, Biblioteca Județeană Pitești, Biblioteca Academiei Române, Arhivele Statului Pitești, Arhivele Complexului Muzeal Golești, Arhiva Societății Cultural – Științifice „Stroești – Argeș” etc.

Dincolo de aceste donații și instituire de fonduri a fost permanent preocupat de efectele acțiunilor sale, încercând să salveze de uitare aceste documente ale unei vieți aflate în continuă căutare. Astfel, în anul 2019, la Editura AGIR din București, seria „Repere Istorice” apare cartea „*Sumare dintr-o viață*”, considerată chiar de autorul său o carte atipică. Atipicitatea acestei cărți este dată de faptul că ea cuprinde, în cele 172 de pagini, rezumatele manuscriselor predate de Nicolae P. Leonăchescu, Arhivelor Statului Pitești.

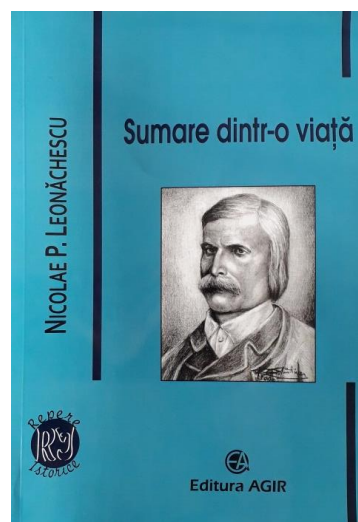

Fig. 4.1. *Sumare dintr-o viață*, autor Nicolae P. Leonăchescu. Editura AGIR, București, 2019.

Cartea este structurată în trei capitole:

Jurnalul unui argeșean – capitol ce redă, pe 87 de pagini, sumarul însemnărilor din perioada 25 aprilie 1996 – 31 august 2015, defalcat în două subcapitole: *Parlamentarul. Însemnări cu sufletul la gură* (vol. 1 – 28) și *Pensionarul. Note finale* (vol. 28 – 40). Acest manuscris se desfășoară pe 11.308 pagini, în 40 de volume, al căror inventar (Anexa 1) cuprinzând numărul volumului, numerotarea paginilor și datele de început și sfârșit (ex. Vol. 1 / pp. 1 – 220, 25 aprilie – 23 septembrie 1996; Vol. 28 / pp. 6995 – 7304, 25 septembrie 2004 – 19 mai 2005) se află în finalul capitolului pentru o mai bună orientare - a cititorului și cercetătorului - atât în carte cât mai ales în arhivă. De asemenea, acest capitol se încheie cu o listă (Anexa 2) a deplasărilor lui Nicolae P. Leonăchescu, în Basarabia și în alte țări, în care sunt redate succint: perioadele, traseele și scopul/tematica deplasării.

Caietele Stroeștenilor – în care sunt redată sumarele a 1.056 de secvențe documentare, desfășurate pe 6.040 pagini de manuscris, cuprinse în 17 volume, completate cu texte, imagini și reproduceri de documente, inclusiv reviste locale de mare valoare. Acest manuscris reflectă preocupările autorului pentru istoria satului Stroești – Argeș, și redă cititorului și mai ales cercetătorului, achizițiile documentare ale lui Nicolae P. Leonăchescu din perioada: 1944 – august 2016. Capitolul este completat de patru anexe: *Anexa 3* cuprinde tabelul colecției de extrase din presă cu tematica Stroești – Argeș, 18 volume totalizând 4264 file în aria temporală 1944 – august 2016; *Anexa 4* cuprinde procesul verbal de donație către Direcția Județeană Argeș a Arhivelor Naționale ale României a fondului „de documente și mărturii colectate de mine de-a lungul vieții – spre conservare și utilizare competentă” – “[10]. Lista cuprinde 19 poziții în care sunt descrise succint ceea ce Nicolae P. Leonăchescu a donat Arhivelor Naționale ale României iar arhiviștii A. N. R. – D. J. A. Pitești, delegați, în București, la 31 august 2015, Pribeagu I. Lucian și Sina V. Nicolae, au primit în custodie. *Anexa 5* cuprinde lista deputaților de Argeș în perioada 1920 – 1990, publicată „în perspectiva istoriei politice argeșene <în care>deputații au ocupat un loc aparte. Atât cât a fost, contribuția lor la peisajul legislativ s-a materializat în idei și texte care au asigurat continuitatea și fluența vieții noastre. Unii deputați au făcut epocă; alții au intrat în neant cu nepuțințele lor.” [10]. Această anexă prezintă o addenda ce cuprinde trei semnale istorico – științifice: **1.** descoperirea de către studentul Nicolae Stoica din Galeș, jud. Argeș, în anul 1956, în râul Vâlsan a trei exemplare din specia **asprete**, „o fosilă vie” din **epoca terțiară** – recunoscută științific și înregistrată, în anul 1957, cu denumirea de *Romanichtys Valsanicola*. **2.** Pe raza satului Stroești – Argeș, se află „**mlaștina oligotrofă**” **Lacul cu Ochiu**, aflată a 550 m altitudine, singura din Subcarpații Meridionali, unde s-a conservat un „rar fenomen fitogeografic” și unde cercetătorul Gheorghe L. Turcu (n. 1929 – 4 mai 2009) a descoperit (în anii 1958 – 1970) doi **taxoni noi** în știință (*Betula Hybrida Bechstein, forma neocarpatica Turcu, forma nova; Drosera rotundifolia L. cu forma caufoliata Turcu, forma nova*) și alți patru **taxoni necunoscuți în Muntenia** și descriși ca atare în teza sa de doctorat. **3.** Savantul Aurelian N. Sacerdoțeanu (20 dec. 1904, satul Ferigile, com. Costești, jud. Vâlcea – 7 iunie 1976, București), istoriograf și arhivist de elită, a prezentat în ziua de 28 iulie 1974, o comunicare la cea de A 3 – A Sesiune Științifică de Vară „Stroești – Argeș”, o comunicare în care a dezvoltat ideea că „râul Vâlsan

își trage numele de la un un pește numit **vâlsan**” arătând că în România există și un munte Zăgan al cărui oronim derivă de la un vultur de altădată, **zăgan**; iar ambele denumiri: hidronimul Vâlsan și oronimul Zăgan datează din **perioada totemică** a omenirii când locuitorii se închinau la aceste două ființe: peștele vâlsan și vulturul bărbos zăgan. Așadar două probe lingvistice ale vechimii și continuității populațiilor din aceste zone. *Anexa 6* cuprinde poezia *Singur* – prima poezie scrisă de Nicolae P. Leonăchescu, în martie 1947, pe când se afla în gazdă, la Maria Gh. Nițu, str. Ștefan cel Mare, nr. 28, Pitești.

Album fotografic – este titlul celui de al treilea capitol care cuprinde douăzeci și nouă de imagini ce împreună cu legendele și sumarele lor întregesc alcătuirea cărții aducând completări și clarificări vizuale unor texte din cuprinsul cărții.

Prin structura ei, prin natura informațiilor dar mai ales prin varietatea subiectelor abordate (de exemplu aflăm când a murit Oane, poreclit Drăcosul – văcarul legendar al satului Stroești – Argeș dar și contribuțiile lui Nicolae P. Leonăchescu la dicționarul „Ingineri Români” editat de Academia Română prin intermediul CRIFST) și prin preocuparea pentru prezervarea memoriei prin documente scrise, această carte atipică devine un **model de organizare a memoriei** deoarece „cartea este singura noastră soluție contra uitării. Cartea este izvorul speranței. Acest adevăr nu trebuie ignorat [10].”

2. CONCLUZII

Profesor universitar de elită, specialist de excepție în termotehnica și energetica construcțiilor, Nicolae P. Leonăchescu a fost și rămâne un creator de elită în domeniul termodinamicii tehnice românești și un autentic pionier în domeniul istoriei științei și tehnicii românești.

Dincolo de toate acestea NICOLAE P. LEONĂCHESCU fost un OM: care și-a împlinit destinul prin muncă, cercetare, știință - prin studiile sale publicate și care a scotocit arhivele naționale și internaționale pentru a scoate la iveală istoria satului Stroești – Argeș și istoria tehnicii românești. A fost un om căruia viața, sub toate aspectele sale nu i-a fost străină – a cunoscut-o, a iubit-o și a prețuit-o „*Băgând viață în anii săi!!!*”, a înțeles și respectat mecanismele vieții și societății. S-a dedicat total satului său natal, Stroești – Argeș, ridicându-l la rangul de „*cel mai mediatizat sat din România*”, și apărându-i aprig istoria, tradiția și patrimoniul. În calitate de parlamentar în anii 1996 – 2004, a întreprins valoarea legăturilor cu românii din Republica

Moldova și Transnistria și făcut numeroase deplasări însoțite de donații masive de carte românească – multe dintre ele desfășurate în condiții grele [13]. Pentru profesorul Nicolae P. Leonăchescu fiecare stroeștean reprezenta o legătură cu satul său, o punte de comunicare și de colaborare iar, dumnealui deținea puterea și arta de a discerne și evalua calitățile fiecăruia și a le cultiva, văzând, în același timp și defectele dar acționând discret pentru diminuarea lor. A fost un fidel și aprig luptător pentru FAMILIE, VIAȚĂ, NEAM și SAT și s-a dovedit un PATRIOT, cu totul dezlegat de ideologii sau fanatisme. Pentru Nicolae P. Leonăchescu ADEVĂRUL ISTORIC, probat de dovezi, documente și mărturii, a fost literă de lege. A știut ca nimeni altul, să discearnă între DOCUMENT și MĂRTURIE, între istoria consemnată în documente și istoria orală. A înțeles timpuriu nevoia de sacru și a creat legende și a împământenit tradiții bazate pe istoria locului. A ajutat discret pe mulți stroeșteni și semeni ai săi – discreția este semnul smereniei – și a format OAMENI – există în mediile academice expresia „Școala Leonăchescu”, “ Ai băut apă după Leonăchescu!” A fost un căutător, spirit neliniștit, avid de cunoaștere și de nou! Un om drept, bun și blând dar aprig care nu se sfia să arate unde greșeau semenii! A iubit și apărat satul Stroești – Argeș mai presus de orice, dându-se pe sine acestuia și studiilor privitoare la Istoria Științei și Tehnicii din România!

Nicolae P. Leonăchescu a fost un OM care ne lasă o moștenire spirituală, științifică și culturală bogată. O moștenire demnă de urmat dar foarte grea prin însăși jaloanele sale!

Nicolae P. Leonăchescu fost un model de integritate, demnitate și acribie profesională, iar aceste modele trebuie cunoscute, apreciate și valorizate.

BIBLIOGRAFIE

- [1] Bejan, A., *N. P. Leonăchescu, Heat Transfer between Buildings and Soil. Editura Tehnică, Bucharest, 1981 (in Romanian)*. Recenzie în: International Journal Of Heat And Mass Transfer, Vol. 26, nr. 7, p. 1105, 1983, Londra, Anglia.
- [2] Drăgan, G. (coord.), *Ingineri Români. Dicționar enciclopedic. Vol. I*. Editura Mega, Cluj – Napoca, România, 2016.
- [3] Drăgan, G. (coord.), *Ingineri Români. Dicționar enciclopedic. Vol. II*. Editura Mega, Cluj – Napoca, România, 2018.
- [4] Drăgan, G. (coord.), *Ingineri Români. Dicționar enciclopedic. Vol. III*. Editura Mega, Cluj – Napoca, România, 2019.
- [5] Leonăchescu – Năndrașu, N., *Stroești – Argeș. Documente și mărturii. Vol. I*. Editura Litera, București, România 1971.
- [6] Leonăchescu – Năndrașu, N., *Stroești – Argeș. Documente și mărturii. Vol. II*. Editura Editura Scrisul Românesc, Craiova, România, 1981.
- [7] Leonăchescu – Năndrașu, N., *Stroești – Argeș. Documente și mărturii. Vol. III*. Casa de Editură și Librărie „Nicolae Bălcescu”, București, România, 2000.
- [8] Leonăchescu, N. P., *Orizonturile cunoașterii*. Editura AGIR, București, România, 2015.
- [9] Leonăchescu, N. P., *Premise istorice ale tehnicii moderne românești*. Ediția a II-a. Editura AGIR, București, România, 2007.
- [10] Leonăchescu, N. P., *Sumare dintr-o viață*. Editura AGIR, București, România, 2019.
- [11] Măruță, Al., *Transferul căldurii între construcții și sol“ Vol. II, de N. Leonăchescu. Editura Tehnică, București, 1989*. Recenzie în: HIDROTEHNICA, nr. 2, p. 77, 1990, București, România.
- [12] Năndrașu, N., *Personalități din Stroești – Argeș. Vol. I*. Editura AGIR, București, România, 2007.
- [13] Olărescu, A. M., *La Masa de Pământ. Întâlniri cu Nicolae P. Leonăchescu – 80*. Editura Lux Libris, Brașov, România, 2014.
- [14] Olărescu, A. M., *Nicolae P. Leonăchescu – o viață dedicată creației*. În: Studii și comunicări/DIS. Academia Română, Comitetul Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii, Vol. 12, Nr. XII, pp. 409 – 420, 2019, Editura Mega, Cluj – Napoca, România.
- [15] Olărescu, A. M., *Nicolae P. Leonăchescu: Orizonturile cunoașterii*. În: *Studii și Comunicări/DIS*, Academia Română, Comitetul Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii, Divizia de Istoria Științei, Vol. IX, pp. 427 – 433, 2016, Editura MEGA, Cluj – Napoca, România.
- [16] Olărescu, A. M., *Inginerul Nicolae P. Leonăchescu*. Mss. 223 pp., 2021.
- [17] Petrescu, A., Duță, Gh., Vasilescu, P., *Încălzirea clădirilor industriale*. Editura Tehnică, București, România, 1981.
- [18] Petrescu, St., Petrescu, V., *Metode și modele în termodinamica tehnică*. Editura Tehnică, București, România, 1988.
- [19] Stana, D., Bălan, I. *Nicolae P. Leonăchescu – 75*. Biobibliografie. Editura TEHNICA – INFO, Chișinău, Republica Moldova, 2009.

Despre autor

Conf. dr. ing. **Alin M. OLĂRESCU**
Universitatea „Transilvania” din Brașov, Brașov, România

Alin M. Olărescu s-a născut la 20 februarie 1983 în satul Stroești, județul Argeș. În anul 2006 a absolvit Facultatea de Industria Lemnului din cadrul Universității Transilvania din Brașov. Doctor inginer, în domeniul Inginerie

CREATIVITATE. INVENTICĂ. ROBOTICĂ

Industrială, din anul 2009, este, în prezent, conferențiar universitar la Facultatea de Design de Mobilier și Inginerie a Lemnului din cadrul Universității Transilvania din Brașov și coordonatorul *Centrului de Cercetare Eco-design de Mobilier, Restaurare și Certificare în Industria Lemnului* (din 20.11.2014). Domeniul său de activitate cuprinde istoria, designul și tehnologia mobilierului. Este creatorul și titularul cursurilor de *Eco-design de produs* (2009) și *Identitate culturală și tradiții ale lemnului* (2016) și titularul cursului de *Istoria Mobilierului. Evaluare și Autentificare*; toate susținute în cadrul Masterului de Eco-Design și Restaurare al Facultății de Design de Mobilier și Inginerie a Lemnului din cadrul Universității Transilvania din Brașov. Este autor a două brevete de invenție patentate la OSIM și a trei cereri de brevet de invenție aflate în procedura de examinare, precum coordonator a 5 proiecte de cercetare/culturale obținute prin competiție și membru în echipa de cercetare a 5 proiecte internaționale și a 4 proiecte naționale. Din anul 2004 este președintele Societății Cultural - Științifice „Stroești – Argeș” iar, în octombrie 2006, a înființat și conduce revista trimestrială Șoptana. În octombrie 2011 a devenit membru titular al Comitetului Român pentru Istoria și Filozofia Științei și Tehnicii (CRFIST) al Academiei Române. În 28 aprilie 2018 a fost ales secretar al filialei CRIFST Brașov. Pasionat al istoriei, tradițiilor și meșteșugurilor este un fin cunoscător al vieții satului românesc și al fenomenului tehnic românesc. Este implicat activ în viața comunității având diferite intervenții și reportaje în presa scrisă și radio – tv. A publicat 14 cărți precum și articole științifice, studii, eseuri, note de călătorie etc., toate înscrise într-o listă cu 224 poziții. Activitatea științifică se caracterizează prin interdisciplinaritate, originalitate și acuratețe.